

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

РЕЗЮМЕ

към отчета за изпълнението на програмния бюджет на Комисията за защита на личните данни към 31.12.2021 г.

Комисията за защита на личните данни е създадена като постоянно действащ независим надзорен орган със Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД) през 2002 г. (ДВ, бр.1/2002 г.). Комисията е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище София, а нейният председател е първостепенен разпоредител с бюджет.

Основното направление на дейност на КЗЛД през 2021 година остава изпълнението на правомощията и задачите, произтичащи от Регламент (ЕС) 2016/679 (Общия регламент относно защитата на данните) и Закона за защита на личните данни.

През отчетния период заложените във функционална област „Защита на личните данни на физическите лица“ стратегически и оперативни цели се изпълняват непрекъснато, при отчитане на продължаващите извънредни обстоятелства в страната и в международен план, в резултат на пандемията от COVID-19 и необходимостта от спазване на противоепидемични мерки. Дейността на специализираната администрация през целия отчетен период продължава да бъде организирана по начин, който да гарантира непрекъсваемост на административните услуги и защита на правата на физическите лица. Акцент в работата на Комисията е поставен върху засилена надзорна дейност чрез осъществяване на проверки на място на територията на цялата страна, предоставянето на формални и неформални консултации на физическите лица с цел гарантиране на техните права в областта на защитата на личните данни и активно международно сътрудничество посредством участие в мероприятия чрез онлайн канали за комуникация.

КЗЛД изпълнява една бюджетна програма „Защита на физическите лица при обработването на лични данни и свободното движение на такива данни“ във функционална област „Защита на личните данни на физическите лица“. Със Закона за държавния бюджет на Република България (ЗДБРБ) за 2021 г. е утвърден бюджета по нея в размер на **3 220 500 лева**. В изпълнение на ПМС № 113/29.03.2021 г. и ПМС № 177/29.04.2021 г. за одобряване на допълнителни разходи и трансфери по бюджета на Министерство на здравеопазването за 2021 г. за сметка на разходи и/или трансфери по бюджетите на ПРБ за 2021 г., разходите за издръжка на КЗЛД са намалени общо с 49 800 лв. В изпълнение на ПМС № 474/30.12.2021 г. за одобряване на допълнителен трансфер по бюджета на Държавното обществено осигуряване за сметка на икономии на утвърдените разходи и/или трансфери по бюджетите на други ПРБ по държавния бюджет за 2021 г., разходите за персонал на КЗЛД са намалени с 45 000 лв. В изпълнение на ПМС № 154/15.04.2021 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на КЗЛД за 2021 г. за графически експертизи на подписи, възлагани по реда на чл. 49 от АПК, разходите за издръжка на КЗЛД са увеличени общо 1 286 лв. След извършените промени, бюджетът на КЗЛД за 2021 г. във функционалната област, съответно в бюджетната програма е в размер на **3 126 986 лв.** Общо отчетените разходи към 31.12.2021 г. са в размер на **3 100 781 лв.**, които представляват 99,16 % от променения годишен бюджет.

Комисията за защита на личните данни администрира приходи от наложени от нея административни наказания „глоби“ и „имуществени санкции“, в изпълнение на надзорните й правомощия по Регламент (ЕС) 2016/679 и Закона за защита на личните данни. Реализираните към 31.12.2021 г. приходи в размер на 574 005 лв. (191,3% от годишния план) представляват глоби и имуществени санкции, наложени с решения, издадени от КЗЛД като колегиален орган и наказателни постановления, издадени от нейния председател, както и получени суми за разноси по съдебни решения и юрисконсултски възнаграждения. От общо отчетените приходи сумата от 94 410 лв, представляваща просрочени публични държавни вземания, е принудително събрана от органите на НАП. Приходите се събират регулярно, което се дължи на повишената информираност на администраторите по новите по-строги изисквания и размери на глоби и имуществени санкции за нарушения в областта на защитата на личните данни, считано от 25.05.2018 г. – началната дата, от която започна прилагането на Общия регламент относно защитата на данните. Традиционно факторите, които оказват влияние върху размера на събраните приходи, са възможностите за съдебно обжалване на индивидуалните административни актове на КЗЛД, с които се налагат административни наказания, редуцирането на размера на наложените санкции в резултат на съдебно обжалване, предоставената възможност за доброволно изпълнение и ефективното събиране на просрочени вземания от НАП.

В изпълнение на заложените цели в бюджетната програма към функционална област „Защита на личните данни на физическите лица“ през 2021 г. КЗЛД е реализирала дейности в следните направления:

1. По отношение на превенцията на нарушения в областта на защитата на личните данни и повишаване на информираността на физическите лица и администраторите са предоставени 334 писмени консултации под формата на становища и отговори на запитвания и над 1693 неформални устни консултации по телефона за консултации по прилагането на Регламент (ЕС) 2016/679 и на националното законодателство за защита на личните данни;

2. По отношение на надзора за законосъобразно обработване на лични данни са разгледани 420 жалби и 468 сигнала, извършени са 287 проверки (на място и по документи) и са предприети действия по 140 уведомления за нарушения на сигурността на личните данни;

3. По линия на международната дейност в областта на защитата на личните данни са изразени становища/позиции и е осъществено участие в различни международни инициативи - общо 538 бр.

През отчетния период КЗЛД отчита преизпълнение на заложените годишни целеви стойности по отношение на разгледаните жалби и сигнали, извършените проверки, и изготвените позиции и осъществени участия в международни инициативи. Причините, довели до това преизпълнение, са, както следва:

- многократно увеличения брой сезирания на КЗЛД с жалби и сигнали, израз на особената чувствителност на физическите лица по отношение законосъобразното обработване на техни лични данни в условията на засилени „възможности“ за неправилен достъп до тях в контекста на развитието на информационните и комуникационни технологии;

- множеството констатирани нарушения на сигурността на данните в поддържаните от администраторите регистри с лични данни, в т.ч. настъпването на нарушение на сигурността на данните в една информационна система, обслужваща и ползвана от множество самостоятелни администратори на лични данни, чиито индивидуални уведомления за настъпилото нарушение, са обработени от КЗЛД поотделно;

- активно участие в реално време на представители на КЗЛД в по-голям брой международни мероприятия от очаквания в сферата на защитата на личните данни поради обстоятелството, че всички заседания по международна линия са провеждани дистанционно заради пандемията от COVID-19.

Анализът на постъпилите жалби показва, че секторите и/или администраторите, срещу които преобладаващо са подадени жалби, са: интернет услугите, държавни органи, видеонаблюдение, здравеопазване, телекомуникации, директен маркетинг, банки и кредитни институции, куриерски услуги и др.

През 2021 г. преобладаващата част от подадените сигнали пред Комисията касаят въпроси от обществен интерес, като обработване на лични данни в интернет пространството, незаконосъобразно обработване на лични данни от държавната администрация и чрез изградени системи за видеонаблюдение (вкл. в съсобственост и в етажна собственост), незаконосъобразно обработване на лични данни (като напр. изхвърлени документи, съдържащи лични данни, на нерегламентирани сметища). В голяма част сигналите с предмет видеонаблюдение са провокирани от напрежение, пораждащо негативни социални отношения и конфликти, които са отразени и в подадените сигнали и запитвания.

Въпреки, че обработването на лични данни в условията на усложнена епидемиологична обстановка в страната продължава да е на дневен ред, прави впечатление, че вече е налице тенденция за възобновяване и обогатяване на исканията за позиции и становища на надзорния орган по въпроси, свързани с обичайната дейност на гражданите – видеонаблюдение (в етажна собственост, в съсобственост, на работното място), обработване на лични данни за целите на директния маркетинг по ел. поща, обработване на лични данни от лична карта (вкл. копиране/сканиране), трансфери на лични данни в трети държави, упражняването на правата в областта на защитата на личните данни пред Търговския регистър, обработване на данни за предоставяне на финансова подкрепа за хранителни продукти в контекста на пандемията и др.

По редица въпроси от обществен интерес, имащи отношение към обработването и защитата на личните данни, през отчетния период КЗЛД осъществява ползотворно сътрудничество, вкл. в оперативен порядък, с множество държавни органи, сред които Инспектората към Висшия съдебен съвет, Централната избирателна комисия, Министерството на здравеопазването, Министерството на вътрешните работи, Министерството на правосъдието, Министерството на външните работи, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Комисията за регулиране на съобщенията и Комисията за финансов надзор.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: /П/

ВЕНЦИСЛАВ КАРАДЖОВ